

# DÉLMAGYARORSZÁG

76. évfolyam, 133. szám  
1986. június 7., szombat

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT  
SZEDED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint  
Ára: 2.20 forint

## Építőköcskák

Csökken a szakma presztízse, mondják a beavattottak. Adózási szakember ismerősöm arra biztat, ha sok pénzt akarok keresni, menjek az építőiparba, pontosabban annak második gazdaságába. Kőművesnek, burkolónak, tetőfedőnek most a legnagyobb a konjunktúrája. Két ellentétes vélemény, s mindegyik igaz. Az állami építőipar „leszállóágba került”. Egymást követik a kellemetlen hírek, hogy a nagy építővállalatok megélhetési gondokkal küszködnek, nagyobb részük veszteséges, sok jó szakember több évtizedes hűség után otthagyja a munkahegyét. A kedvezőtlen széljárást a visszafogott beruházásokkal magyarázzák a hitükben megingott építővállalati igazgatók. Ez igaz, de a teljes képhez tartozik, hogy a megváltozott viszonyokhoz nem alkalmazkodtak időben, és így most lépéskényszerbe kerültek, a késés miatt.

A másik oldalon, a magánépítkezéseknél, zsiros falatokról mesélnek. Erre a terepre nem „merészkedett” az állami ipar. Egyszerű az oka, mert eddig nem volt gazdaságos kicsiben dolgozni. Ám már lehet olyan véleményt hallani, hogy a nagyok is megjelennek a kistársasház-építési fronton. Egyelőre még a maszekok parádicsoma ez a terep, ahol a kőműves a hét végén megkeresheti a mosógép árát, természetesen az automatáéért. Egyszóval, aki az állami cégnél nem találja meg a számítást, az próbálkozhat a társasházépítő mozgalomban. Hiszen, a lehetőségek itt sem korlátlanok, hiszen az OTP pénzügyi szakemberei arról panaszkodnak, csökken a családi házat felhúzó tábora. Romlott az építési kedv, mert nem emelkedik az életszínvonal.

Nem akarom tovább elemezni a helyzetet, hiszen az építők napján az ünnepi hangvétel az illő, s nem a közgazdasági „vizállásjelentés”. Ám az ünnepi gesztusok hamisan csengenek, ha nem tennék megjelölést az egyik legrégebbi szakma megváltozott körülményeiről. Hiszen erre vezethető vissza a kőműves, a tervező, a betonszerelő, az építésmérnök közérzete, alkotókészsége és társadalmi megbecsülése, egyszóval, e nagy becsű foglalkozás barométere.

Diákkorom régi emléke a napon izzadó pallér, aki délután boldogan tekint végig alkotásán, a felhúzó falakon. Az iskolai nyári szünetekben, amikor alkalmi munkásként beleszagoltam e nehéz mesterségbe, egy dologgal hamar tisztába jöttem. Emberpróbáló, rendkívül nehéz fizikai munka az építőmesteré, hiába gépesítették ezt az iparágat. Bár a sok ügyes szerkezet a fizikai terheket csökkentette, de az izzadság okait napjainkban sem szüntette meg. A nehéz megpróbáltatások most még az is fokozza, hogy az építőipart is elérte gazdasági életünk változásainak szele. Csak a jó minőséggel, tisztességgel végzett munkával lehet a 80-as évek végén talpon maradni. Kibontakozóban van az egészséges verseny a vállalatok és természetesen a szakemberek között. Végül is, ez az ideális állapot, aminek elengedhetetlen kelléke: a megrendelő diktál, és ő mondja meg, mi a megfelelő pénzért, ne a vállalat műszaki ellenőre minősítse egyoldalúan néha jónak az elégtelen teljesítményt. S azt hiszem, nem túlzás azt állítani, a minőségi kihívásnak eleget tud tenni a szakma. Az elmúlt hónapban a munka ünnepe alkalmából több építőközösséget és tervező vállalatot tüntettek ki, kimagasló teljesítményéért. Tehát nem szabad lesajnálni az építőipart.

Hazánkban több mint félmillió ember tartozik az építők népes családjához. Ez az ágazat produkálja a nemzeti jövedelem 11 százalékát. A VII. ötéves terv úgy számol, hogy 320-340 ezer új otthon készül el az országban. Szűkebb pátriánkban ez a feladat tízezres nagyságrendű lakásban fejezhető ki, és Szeged időről időre megújul a kőműves vakolókánala által. Ez a néhány szám is beszédes bizonyíték arra, hogy a népes család a jövőben is számíthat tisztas kenyérre, a biztos megélhetésre. És mit vár a város lakó az építő szervezetektől? Azt, mint mindig: tisztességes helytállást, becsületes munkát.

Kőművesek, tervező mérnökök alkotása nap mint nap egy közösség, a város és a falu szeme látára változik, gazdagodik. Mi, városiakok, akik nemcsak szemtanúi, hanem örök kritikussai is vagyunk az építés mesterei alkotásainak, a szakma ünnepnapján a természetes és illő jókívánságok mellé még egy üzenetet is küldünk: alkotásuk a jövőé is, legalábbis jó néhány emberöltőt meghaladó a művük. Ezért se feledjék, rendkívül nagy a felelősségük a mával és jövővel szemben.

Halász Miklós

## Építők napja

# Kitüntetések, elismerések

Az építők napja alkalmából Somogyi László építésügyi és városfejlesztési miniszter pénteken, a szakmai szakszervezet székházában köszöntötte az ÉVM-vállalatok dolgozóinak legjobbjait. Ezután átadta az Elnöki Tanács kitüntetésait: a Szocialista Magyarországi Erdemrendet s a Munka Erdemrend arany, ezüst és bronz fokozatát építőipari dolgozóknak.

A következő napokban a vállalatok építők napi ünnepségein mintegy 1200 dolgozó részesül Kiváló Munkáért kitüntetésben.

A Csongrád Megyei Tervező Vállalat dolgozóinak az építők napja alkalmából rendezett tegnapi, pénteki ünnepségen Kiváló Munkáért kitüntetést vett át Selmeceky Ernő. Kiváló Feltaláló kitüntetést kapott Kőröczi Ernő és Koréh Zoltán. Nívódíjban részesült a Nyilasi

Imre és Szekeres Mihály vezette tervezőcsoport a regionális hamvasztó tervezéséért, a Kis Virág cukrászda belső kialakításáért Szekeres Mihály, s a 24 tantermes gimnázium tervezéséért Novák István vezette kollektíva.

A Szegedi Építőipari Szövetkezet dolgozóinak Kószó Ferenc kőműves brigádvezető Kiváló Munkáért kitüntetésben részesült.

A Magas- és Mélyépítőipari Vállalat dolgozóinak Kiváló Munkáért kitüntetést kapott Terhes Pál művezető. A magyar szakszervezeti mozgalomban végzett eredményes munkáért kitüntették Gazdag József munkavédelmi vezetőt és Gombos Antal kőművest.

A Csomép szak-szerelőipari szolgáltató leányvállalatnál a Kiváló Dolgozó címet érdemelte ki Szügyi István betanított kőműves, Döbör Lajos kőműves, Do-

bó József asztalos, Csányi István kubikos, Hegedűs József bádogos, Nacs István hidegburkoló, Csongrádi Fábian szobafestő, Gémes László melegburkoló, Kéri József lakatos, Gonda Sándor villanyszerelő, Borbély András művezető, Tóth József gépkocsivezető, Dávid János rakodó, Biró László felmérő technikus, Patik József árszakértő, Vér Judit Éva bérelszámoló.

## Tanácskozott a SZOT elnöksége

A SZOT elnöksége pénteki ülésén az egészségügyi miniszter előterjesztésében tájékoztatót hallgatott meg az egészségügy időszerű kérdéseiről és a szükséges állami intézkedésekről. Az elnökség megerősítette, hogy a szakszervezetek az állami intézkedések kialakításában továbbra is részt vesznek, érvényesítve egyetértési jogukat.

## Vízügyi fiatalok találkozója

Vizit '86 — ezt a találó elnevezést öltötték ki a vízgazdálkodásban dolgozó fiatalok országos találkozójuk című. A második alkalommal létrehozott, háromnapos gazdag programú eseményt tegnap, pénteken délután Szegeden, a KISZ Csongrád

Megyei Bizottsága politikai képzési központjában nyitották meg. Az effajta eseményeknél szokatlanul bensőséges hangulatú műsor után Simády Béla, az Atvizig igazgatója köszöntötte a meghívott vendégeket s a résztvevőket. Közlük Kovács Antal államtitkárt, az OVH elnökét, Varga Györgyöt a Medosz főtitkárhelyettesét, Péter Istvánt, a HVDSZ főtitkárhelyettesét, Bana Sándort, az MSZMP KB munkatársát, Kiss Györgyöt, a KISZ KB osztályvezető-helyettesét, Lázár Lászlót, az ÁTB munkatársát, valamint a helyi állami és pártszervek képviselőit. Külön kiemelte annak a baráti kapcsolatnak a jelentőségét, melynek megnyilvánulásaként Toldi László, a Zentai Vízügyi Vállalat igazgatója is megtisztelte jelenlétével az eseményt.

Megnyitó beszédet Váradi József, az OVH főosztályvezetője mondott. Ezután négy szekcióban kezdte meg munkáját a Vizit '86 résztvevő fiatalja.

D. L.

## Könyvheti gyorsmérleg

# A pénz szaga sehhol — és mindenütt

Egy hete még álltak a könyvtéren a pavilonok, ünnepi volt a hangulat — most pedig már a mérlegkészítés idejénél tartunk. Véget ért az idei ünnepi könyvhét, s a Művelt Nép Könyvtérjesztő Vállalat Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyei boltcsoportjának adatai — a látszólag rideg számvilágon túl — a könyvforgalom helybéli tényeinek fölvilágításával valószínűleg a könyvkiadás, a művelődéspolitikai, sőt, talán irodalmi munkai helyzetének egy-nemely lényegi pontjára is képesek fölérni a figyelmet, esetleg nem is nagyon közvetve. És főleg: nem fontos következtetések, meg-szívlelendő tanulságok nélkül.

Míg tavaly az akkor még csak Békés és Csongrád megyei „területének” számító vállalati boltcsoport könyvheti forgalma 4 millió 318 ezer forintba rúgott, ugyanabban a terepben az idén ez az összeg csak 3 millió 612 ezer forint. A nyolc szegedi könyvesbolt 1 millió 615 ezres forgalmat bonyolított le, amelynek nagyrészt — közel másfél milliót — az úgynevezett négy „kiemelt” bolt (Móra, Radnóti, Tömörkény, idegennyelvű) „hozta”. Am, ok is átlagosan fele akkora(!) forgalmat produkáltak, mint 1985-ben. Az illetékesek szerint, a főok a megjelent művek alacsony példányszámában keresendő (sok könyvből ezek az üzletek is csak 10—20, sőt, néha csupán 3—5 darabot kaptak). A kevés példány okai között eljutunk a terjesztői és a kiadói érdeklőség fogalmához, majd a hazai nyomdai viszonyokhoz — egyik lehetséges végokként pedig ahhoz a bizonyos pénzhez, amiből ugyebár, nincs elegendő...

Akárcsak az idei könyvhét nagy slágerkönyvből,

melynek címe akár többszö- rösen is jelképesnek minősí- tendő: A pénz szaga. Moldova György kamionos ri- portkötete ugyan rendkívül magas példányszámban je- lent meg, mégis egészen más kérdés, hogy Szegedre ösz- szesen mintegy két és fél- ezer jutott belőle —, noha a boltcsoport ennél jóval töb- bet rendelt... Ugyancsak nagy sláger volt Mezei An- drás: Éva és sok-sok Adam című, lapunkban néhány napja „vizsgált” kötet, Es- terházy Péter: Bevezetés a szépirodalomba című köny- ve, továbbá Krasznahorkai László: Kegyelmi viszonyok, Petru Groza: A börtön ho- mályában és Szabó Bálint: Az ötvenes évek című mű- ve, valamint Szántó Judit Naplója. Jöcskán több is el- kelt volna Illyés Gyula: Naplójegyzeteiből és Szécsi Margit: Betlehem-blues- ából, s ugyancsak „rendes” volt a kereslet az Ujhold Évkönyv, Nádas Péter és Csepeli György könyvei iránt.

Ami fura módon, a vára- kozás ellenére „nem ment”: Markovits Rodion: Szibériai garnizon című „kollektív riportregénye”, amelynek újrakiadása pedig igazi szenzációnak számított. Has- sonló mondható el Németh László: Művelődéspolitikai írásairól, Jászi Oszkár: A nemzeti államok kialakulása és Köpeczi Béla: A francia felvilágosodás című mű- vről is.

Könyvhét? Hiszen már nem tart egy hétig (sem). Könyvnap? Valaha annak hívták, ma azért többnek kéne lennie egyetlen 24 óránál. Egyes szomorú só- hajtások szerint, legföljebb csak „könyvórák” voltak. Megint mások szerint: a minőség alapján véve nem csökkent, sokkal na- gyobb baj a példányszámok- kal, az elosztással — és fő-

ként a pénzzel van, melynek hiánya ezen és amon az oldalon egyaránt sok min- det befolyásolt. Azt javal- lom, ne foglaljunk állást. Állapítsuk meg inkább: most mindenesetre — ez van. És örüljünk azoknak a köny- veknek, melyeknek megíté- lésünk szerint örülhetünk — mindentől függetlenül.

## Salátamagvak a Szaljuton

A kétszeri „kiszállással” egybekötött záróművelet elvégzése után Leonyid Ki- zim és Vlagyimir Szolovjev szovjet űrhajósok folytatják a tudományos-műszaki ku- tatásokat és kísérleteket a Szaljut-7 orbitális állomá- son — jelentették pénteken a repülésirányító központ- ból.

A személyzet főleg geofi- zikai kísérletekkel van elf- foglalva. Az állomás külse-

jére rögzített műszerekkel például azt vizsgálták, hogy a kozmikus térségben mi- lyen tényezők hatnak a cik- likusan terhelt különféle szerkezetekre. Salátamagva- kon próbálják ki, hogy a mesterséges vonzóerő űrre- pülés közben hogyan befoly- sáolja a magasabbrendű növények fejlődését. Készen- létébe helyezték egy műszert, amellyel az energetikai elektron- és pozitronnyalá- bokot mérik.

## Kezdődik a vakáció

Pénteken az ország vala- mennyi középiskolájában befejeződött a tanév. Az utolsó csemetés az idén 561 középiskolában, több mint 236 ezer diák számára je- lezte a vakáció kezdetét. A mintegy 25 ezer végzős gim- nazista és a 29 500 szakkö- zépiskolás számára még hát- ra vannak a szóbeli érettsé- gi vizsgák: ezek a külön- böző iskolákban június 9. és 21. között zajlanak le. Az idén mintegy 42 ezren je- lentkeztek a felsőoktatási intézmények nappali tago- zatára; azok, akik nem kö- zös érettségi-felvételi dol- gozatot írtak, június 23-án

és 24-én írásbeliznek a fel- sőfokú intézményekben, a szóbeli felvételi vizsgák pe- dig június 23. és július 7. között lesznek.

Az általános iskolákban még egy hétig tart a tanítás: az utolsó tanítási napon, jú- nius 13-án mintegy egymil- lió 297 ezer diák számára kezdődik meg a várva várt szünidő. Az idén 131 ezer 8. osztályos tanuló fejezi be az általános iskolát, közülük több mint 126 ezren je- lentkeztek továbbtanulásra.

Az új tanév 1986. szeptem- ber 1-jén, hétfőn kezdő- dik, az első félév 1987. ja- nuár 31-ig tart majd.